

LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

PERIÒDICH SATÍRICH,
HUMORÍSTICH, IL-LUSTRAT Y LITERARI
DONARÀ AL MENOS UNS ESQUELLOTS CADA SENMANA

10 céntims cada número per tot Espanya
Números atrassats 20 céntims.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ
LLIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20
BARCELONA.

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona, cada trimestre: Espanya, 3 pessetas.
Cuba y Puerto Rico, 4.—Estranger, 5.

CAPS DE BROT.

C. GARNIER.

—

Gosa de fama envejable
fora y dins del seu país
com arquitecto notable:
son treball més admirable
es l' *Opera*, de París.

GACETILLERAS.

(DIÀLECH RECULLIT AL MITJ DE LA RAMBLA.)

—¡Senyora... daixonsas!... Ara no 'm recorda còm se diu aquesta dona... ¡Ah!... ¡Senyora Péeeepa! ¡Senyora Péeeepa!...

—¡Hola! No l' havia atalayada... Anava al correu á tirar aquesta carta, que l' enviém á uns parents que tenim á Vallgorguina, per dils'hi que no baixin perque aquest any no 's fa festa major á Barcelona...

—¡Calli, dona, calli! ¡No me 'n parli! Ara cabalment jo hi estava pensant.

—¿Ab los nostres parents de Vallgorguina?

—Ab aixó de que no 's fassin festas. ¿No troba que casi bè es una vergonya? A tot arréu n' han fet: á Gracia, á Sans, al Poble nou... ¡Y Barcelona, qu' es la població més gran de tot aquest plá, quedarse sense!

—Si que casi bè sembla incompreensible...

—¡Oh! No; si vosté sapigués lo que hi ha, no ho extranyaria gens. ¿No diria per qué no n' han fet aquest any?

—¡Ay, senyora Lluçia! ¿qué vol que sápigam una d' aquestas cosas del govern?

—Pues no fan festas, perque si 'n feyan se descubriria tot.

—¿Qué vol dir tot?

—Tot absolutament. ¿Ha sentit dir alguna cosa d' aixó que ha passat al Parque?

—¿Vol dir aixó de que han desaparecut figuras, plantas, micos, peixos y ocas?

—Y un caball, d' aquells daurats que hi ha á dalt de la cascada.

—¿Hasta un caball d' aquells?

—Sí, senyora; ja veurá, cóntils; avants n' hi havia cinch...

—¿Vol dir? Me sembla que...

—Sí, senyora, sí; cinch... Donchs ara no més n' hi ha quatre.

—¡Reyna Santíssima! ¿es dir que ni las bestias de metall están seguras avuy dia?

—Ja ho veu.

—Pero bueno, ¿vol dir que per aixó del caball fonedis no fan festas? No entench qué tè que veure...

—A n' aixó vaig. Aixís com inspeccionant lo Parque s' han descubert tots aquests gatuperis, si s' haguessin atrevit á fer festas, s' haurian descubert també una pila de cosas, encara més peliagudas.

—¿Sobre qué?

—Sobre que tots los trastos que servían pèls dias de la Mercé, han volat y ningú sab ahont son.

—¿De veras?

—¡Vaya! D' aquells archs que posavan aquí á la Rambla, diu que n' han fabricat llits de ferro; de la banderas, se suposa que un concejal n' ha fet vestidets per las sèvas criaturas; los globos de gas, diu que un empleat los tè tots colocats al voltant del menjador de casa sèva... en fi, tot s' ha escampat per aquí y per allá... ¿Comprén ara per qué no volen fer festas?

—¡Está clar! Perque llavors tot aixó s' esbombaria... ¡Ja li dich jo que á casa la ciutat fan la vista bèn grossa! Ara que 'm conta aixó, no extranyo lo que va succehir'hi aquest dia...

—¿Que n' hi va passar alguna?

—Y tremenda. ¿Sab alló que 'n diuhen 'l lam-puratori municipal?

—¡Prou! Vol dir allí ahont ho inspeccionan tot.

—¡Justa! Pues hi vaig portar una ampolla de vi del que bebém, perque 'l visuressin. A mi 'm semblava que hi havia *matràcula* y vaig pensar: Ja que allà ho miran tot, que 'm mirin aquest vi. Hi deixo l' ampolla, hi torno al cap d' uns quants dias per saber lo resultat, y un senyor de l' oficina 'm diu: «Per rentar roba, es bo.» ¡Ay ay!, li vaig replicar: ¿per rentar vol que fassi servi 'l vi? «Vosté no va dur vi, sino sabó.» No, senyor, qu' era vi... «No, senyora, qu' era sabó...» Y me 'n vaig tenir d' anar d' aquesta manera, sense poguerne treure l' aygua clara. ¿No troba que aixó fa riure?...

—¡Ay, santa cristiana! ¿d' aixó 's queixa? Pit-jor va passarnos á nosaltres. Lo de casa, que ja sab vosté còm es, va volguer fer també una probatura, pero per un altre estil. Agafa una ampolla, hi tira una mica de sal fumant, casi tota la tinta del tinter, un polset de mangra y bona cosa d' aygua... y se 'n va al obratori aquest. «¿Que no m' inspeccionarian lo vi que bebém?» «Si senyor; torni d' aquí quatre dias...» ¿Sab qué van dirli al tornarhi? Que al vi aquell hi havia una mica de trampa, pero que perjudicial pèl cos, no ho era. ¿Qué me 'n diu d' aquesta manera de visurar las cosas?

—Está vist que l' Ajuntament, dels pobres se 'n riu...

—¡Y tal si se 'n riu! O sino miri lo que passa ab los que recull per portarlos al Assilo. Avuy arreplegan un pobre al davant de vosté, dihentli que van á donarli allotjament y menjar per tota la vida, y al endemá 'l torna á veure pèl carrer demanant caritat.

—No tè res d' extrany. Cap pobre, per pobre que siga, tindrà ganas d' estars'hi en aquell Assilo. ¿No sab ahont los tiran? Dins del dipòsit d' ayguas del Parque.

—¡Oh! No es á dins: es á sòta, crech jo.

—¡Sí! Digali barret, digali sombrero. Tant se vall' una cosa com l' altra. ¿Còm vol qu' estiguin bons, ab aquella humitat demunt?

—Aixó es lo que volen los de la llopada; que ningú estigui bo. Per xó ara fan corre aquestas veus *volátils* sobre 'l cólera. ¡No es mal cólera 'l que tenim!

—¡Tè rahó! No hi pensava. ¿Qué me 'n diu d' aixó? ¿Diu que hi ha hagut cassos sospitosos...?

—No s' ho cregui; no hi ha hagut res: á baix de casa hi ha un que fa caixas de mort y tot lo dia está trayent foch pèls caixals. Passan semanas que no toca estrena.

—¡Y donchs! ¿qu' es aquest rum rum que hi ha fa alguns dias?

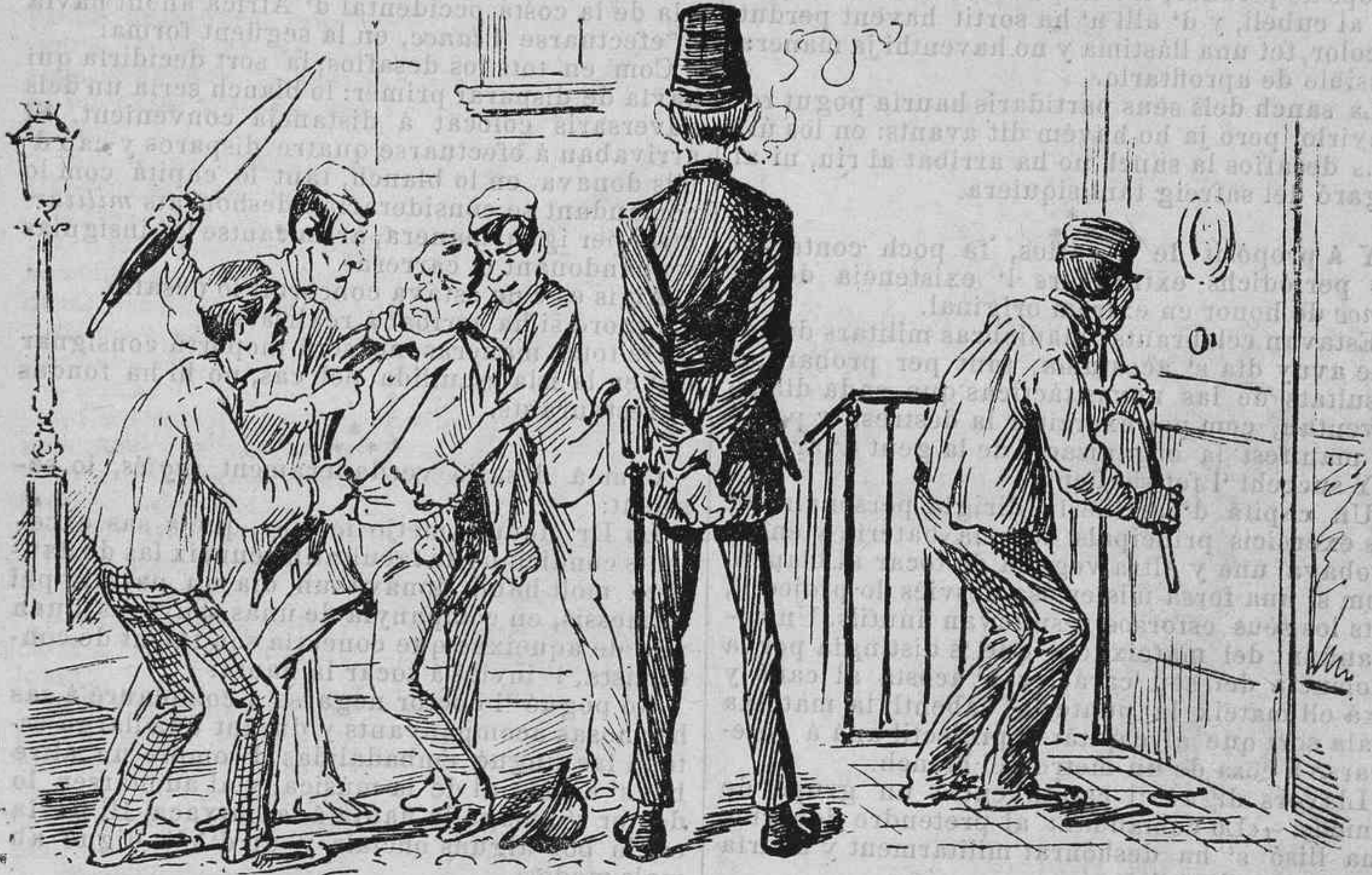
—¡Qué vol que sigui! 'Ls metjes, dona, 'ls metjes. Son ells qui ho esbomban tot aixó. Com que llavors de la *gripia* ó 'l *guengue* —no se com ne deyan—va anarlos tan bè, ara voldrian repetir la jugada. ¿No se 'n recorda que al acabarse aquella passa ja van comensar á fer corre que aquest istiu hi hauria 'l cólera? Eran ells, que ja armavan las telas... Pero nosaltres som pardals vells y no 'ns hi deixarém caure. Si volen que hi haja cassos de cólera que l' agafin ells y que 's morin... ¿Creuria que á mi 'ls metjes casi arriban á forme pòr?

—A mi més me 'n fan los lladres...

—¡Ay! No m' hi fassi pensar. Estich esgarri-fada dels robos que hi ha cada dia. Ahir n' hi va haver un al costat de casa.

—Al davant d' allí ahont jo visch també n' hi ha hagut dos en pochos dias.

NOSTRE PA DE CADA DIA...

Continúa la funció
ab tota tranquil·litat...
y segueix la indiferència
de la nostra autoritat.

—Jo lo que estranyo es que ab tanta policia com hi ha, y municipals y qué sè jo quanta farám, la gent dolenta com més va més se desvergonyeix...

—¡Oh! ¿Que no sab ahont es sempre la policia? Allí ahont no fa falta; aquí al mitj de la Rambla, als puestos ahont hi ha bona ombra...

—Y de nit passa 'l mateix. Díu que pèls carrés una mica deserts no s' hi pot anar.

—Expliquim'ho á mi! Miri 'l de casa en vista de aixó que dihém, s' ha comprat una pistoleta y per millor assegurar, als vespres may surt. ¡S' ha de fè 'l çap molt viu!

—¡Y tal si s' ha de fer! Tant es aixis que corro á tirar aquesta carta, que després lo corrèu no te m' escapés y 'ls parents de Vallgorguina no te 'm baixessin, pensant que sí que fem festas.

—¡Ja tè rahó! Aquesta gent de per amunt no s' hi mira gens á plantarse á Barcelona...

—Y 'ls nostres parents menos que ningú. Ab l' excusa de que nosaltres cada any hi pujém á passari dugas ó tres senmanas jo y ell y las set criaturas, se creuhen tenir lo dret de venir á fernos nosa .. En fi... déixim'hi corra... ¡Passiho bè!...

—Vaja, que no s' hi cansi...—

Las dugas donas se separan y mentres l' una se 'n va al correu y l' altre segueix Rambla amunt, la senyora Lucía murmura:

—¡Y que li agrada xerrar á aquesta marcolfa! Es pitjor que un nunci.—

Per la sèva part, la senyora Pepa va dihent entre si:

—¡Y qué 'n sab de cosas aquesta xafardera!... Sembla talment un diari.—

A. MARCH.

ELEONORA DUSE.

Dèu li doná figura encantadora,
ánima gran, dicció afligranada,
observació sutil y delicada,
y altrás mil circunstancias que atresora.

Conjunt de perfeccions, es Eleonora
per reyna de la escena proclamada;
que un sol ademán sèu, una mirada,
produheixen impressió avasalladora.

La naturalitat es lo sèu lema;
y hasta tal punt lo natural extrema,
que, quan del sentiment las fibras toca
al públich, que no 's cansa d' admirarla,
dupla aquest si es la DUSE la que parla,
ó es LA VERITAT que parla per sa boca.

A. PIERA.

DESAFÍOS.

La bugada boulangérista ha donat lloch á tot un reguitzell de desafios. Ja que no ha sigut possible netejar la roba, las bugaderas han resolt foradarse la pell

Pero á pesar de la indignació que fomentava en lo cor dels adversaris, la sanch, com sol dirse, no ha arribat al riu: quatre esgratinyadas y á casa.

L' únich verdaderament mort ha sigut precisament aquell qu' en rahó de la distancia á que 's troba de la mare patria, no ha pogut pendre part en *cap'ancee*. Lo qu' es al ex general Boulanger ja ningú 'l ressucita. Després de matarlo

à cops de picador, li han posat lo brillant uniforme al cubell, y d' allí n' ha sortit havent perdut lo color, fet una llàstima y no haventhi ja manera possible de aprofitarlo.

La sanch dels seus partidaris hauria pogut retenyir-lo; pero ja ho havém dit avants: en los últims desafios la sanch no ha arribat al riu, ni al regaró del safreig tant siquiera.

Y á propòsit de desafios, fa poch contavan los periòdichs extrangers l' existencia de un lance de honor en extrèm original.

Estavan celebrantse maniobras militars de las que avuy dia s' acostuma, tant per probar los resultats de las novas tàcticas que cada dia se inventan, com per exercitar la destresa y posar de manifest la organisació de la gent d' armas.

Y succehi 'l fet següent:

Un capitá d' artilleria dirigia personalment los exercicis principals de una bateria y en va probava una y altra vegada de tocar al blanch. Com si una forsa misteriosa desviés lo projectil, tots los seus esforços resultavan inútils. Un comandant del mateix cos que 's distingia per la violencia del seu caràcter, s' acostá al canó y fixá ell mateix la punteria, cabentli la mateixa mala sort que al capitá: lo projectil aná á enterrarse á cosa de un metro del blanch.

Llavors digué 'l capitá entre un grupo de amichs: —«Lo comandant al pretendre donarme una llisó s' ha deshonrat militarment y deuria arrencarse 'ls galons.»

Prompte s' enterá 'l comandant de aquesta ofensiva frasse, y tres horas després se reunian los padrins dels dos oficials y concertavan las condicions de un desafio.

¿Y saben que s' acordá?

Un desafio á canó.

Sent artillers havian de pegárselas fortas. Ai-

L' HOME DE LA VIDA.

Fuma sense parar may,
beu copas á trotxe y motxe,
vesteix igual que un senyor
y tot lo dia va en cotxe.

xis es que decidiren empendre un viatge á una isla de la costa occidental d' Africa ahont havia d' efectuarse 'l lance, en la següent forma:

Com en tots los desafios, la sort decidiria qui havia de disparar primer: lo blanch seria un dels adversaris colocat á distancia convenient. Si arrivaban á efectuarse quatre disparos y cap d' ells donava en lo blanch, tant lo capitá com lo comandant se considerarian deshonrats *militarment* per igual manera, arrencantse las insignias y abandonant la carrera.

Aixis es com estava concertat lo desafio.

Ignoro si ha arribat á realisarse.

De totas maneras, no será inoportú consignar qu' en la isla escullida pèl cas, no hi ha fondas ni restaurants.

Com á desafio verdaderament *inglés*, lo següent:

Lo Dr. Joung, metje militar, que á sas excelents condicions de facultatiu reuneix las de flautista molt hábil, donava un dia un passeig pèl Tàmessis, en companyia de unas senyoras, quan una de aqueixas que coneixia son talent de concertista, l' invitá á tocar la flauta.

No pogué 'l doctor negarse á complaure á sas hermosas acompanyants y durant una llarga estona las tingué embadalidas. Prompte un altre bót s' acostá al de la música, y al adonarsen lo doctor s' amagá la flauta á la butxaca. Hi havia en lo bót alguns oficials y un d' ells digué ab mals modos:

—¿Cóm es que la música no continúa?

—Perque no 'm dona la gana, respongué 'l metje.

—Donchs ab gana ó ab sense gana, si no torneu á tocar desseguida, 'us pego patacada y 'us tiro á pico. Ja veuréu quin bany més deliciós no 'us faig pendre.

Lo doctor, recordantse que no sabia nadar, y veient lo terror reflectintse en lo rostre de las senyoras á las quals acompanyava, no tingué més remey que desenvaynar la flauta novament y toca que tocarás fins que arrivaren tots plegats al moll y desembarcaren.

Una vegada en terra s' acostá al militar y li digué:

—Ja compendréu que per estolviar un mal rato á aquellas senyoras no he pogut menos que accedir á la vostra exigencia. Pero ha arribat l' hora de demanarvos compte de una conducta tan extravagant y descortes. Si no 'us falta una qualitat qu' es en la professió qu' exerciu de tot punt indispensable...

—¿Valor? — digué 'l militar — ne tinch de sobras.

—Millor que millor. En aquest cas espero que tindréu l' amabilitat de fer de manera que demá de bon matí 'ns poguem veure en un siti apropiat per bàtrens á espasa.

—¿Sense padrins?

—No son necessaris. Ademés vos sabéu fins ahont arriba 'l rigor de las lleys inglesas tocant á desafios...

—Está molt bè. Entre personas d' honor com vos y jo no son necessaris testimonis.

Acordaren lo siti, qu' era un dels més solitaris dels alrededores de Londres y senyalaren l' hora qu' era la de la sortida del sol.

Y al dia següent, si puntual havia sigut l' un, puntual l' altre.

Lo militar duya dugas espasas y al posarlas

ENTRE 'L CÒLERA Y 'LS PUROS D' ESTANCH.

en creu perque 'l seu adversari elegís la que tingúes per convenient, notá ab extranyesa que 'l metje, fentse un pas enrera, y ficantse la mà á la butxaca, 's treya una pistola.

—¿Qu' es aixó?—preguntá 'l militar.

—Una flauta.

—Pero escoltéu, ¿no haviam convingut que 'l desafio seria á espasa?

—Enefecte; pero avants es necessari...

—¿Qué?

—Un exercici preliminar. Ahir vos vareu ferme tocar la flauta, sense tenirne ganas ¿vos ne recordéu? Donchs avuy á mi 'm dona la gana de veure'us ballar.

—Aixó es una emboscada .. aixó es una felonía...

Lo metje apuntant sempre y sense escoltarlo, butxaquejava y tirava á terra un objecte que resonava al topar sobre las pedras.

—Preneu aqueixas castanyolas—li deya.

—¿Quina infamia!

—¿Preneu aqueixas castanyolas ó disparo!—repetia 'l doctor.

No hi hagué més remey.

Lo militar culli las castanyolas, se las posá pèls dits, y recordantse de un viatge que com á bon inglés havia fet á Andalusia pais que també havia visitat lo metje Joung, comensá á puntejar un fandango.

—¿Venga de ahí!...—cridá 'l metje.

Y 'l militar s' entregá al ball ab tal afició, qu' estava ja tot acalorat y casi no podia més, quan lo metje li digué:

—Prou: ja estich satisfet. Y ara aquí 'm teniu á las vostras ordres.

Lo militar, admirat de la presencia d' ánimo y de la serenitat que demostrava 'l galeno, al mateix temps que esbufegant y ab la boca seca per efecte del cansament, digué:

—Acabéu de recordarme horas molt felissas passadas per mi en terra andalusa. Tornémnose'n á Londres, y buydarém una botella de Sherry. Jo 'us convidó.

P. DEL O.

SERS DESGRACIATS.

¿Qui es aquell que en alta veu pregoná per tot arréu

Lo tabaco:—¿Per qué cridas? ¿per qué 'm pegas?
¿A qué vè aquesta agresió?

Lo cólera:—Perque m' afanas la feyna
y matas més gent que jó.

sas penas y sos dolors
demanant per mor' de Dèu
una caritat, senyors?

—Un pobret, prou clar que 's veu.

¿Qui es aquell qu' en folletins
y en llibres semi-divins
sos dolors y pena explica

—per pogué atendre á sos fins—
ab l' inspiració més rica?

—Poeta de cor é instints.

Ser poeta ó ser esguerrat
per demanar caritat
es casi igual avuy dia;
¿oh Dèu, que 'l poder vos sobra,
no 'm feu poeta ni pobre,
que de pena 'm moriria!

JOSEPH ALADERN.

MARRUECOS.

—Ja ho veu, don Xavier, ja ho veu quin' una 'ns n' han fet los moros. La cosa está que bufa.

Aixís me parlava 'n Simón, tot passant per mas galdas una màquina infernal de son ofici de barber, que m' alsava la pell de la cara sense tallarme 'l pèl. Lo bon home comensá á espi-car-me l' assumpto, fenthi mil comentaris de botiga, dihentme la sèva opinió, la de cada un dels dependents, y més tart la dels parroquiáns, per-que 'ls barbers acostuman á moure la llengua y las estisoras ab la mateixa lleugeresa, y raras vegadas fan mal ab l' una ni ab las altres.

De modo y de manera que al surtir de ca'l per-ruquer, ben respallat d' esquena y de pit, per-fumat ab pulverisador, y obrintme la vidriera 'l mateix fadri, entre acataments y saludos, agra-hit per la propina que li havia dat, tenia jo idea completa de la qüestió de Marruecos, que, po-bre de mí, ignorava, quan á molts espanyols te-nia sense sosego ni repós. Perque, es lo que diuhen unas vehinas mèvas, qu' ho compran tot al *Old England* y cuynan macarróns de marca italiana:—Al sentir parlar d' ofensas á la patria, hasta se 'ns encenen las sanchs.

Vaig fixarmhi y era cert. Tothom ne parlava. ¡Vá tant bè després de preguntar:—¿Com está vosté? ¿Sent gayre calor?—afegirhi:—¿Qué 's diu de Marruecos? Espliquis!

De nou á deu de la nit molts treyan lo cap á la finestra per si sentian pèl cantó de la Rambla la veu d' un venedor ambulat de *El Noticiero*. Y com á voltas surtia més tart, los lectors de cos-túms morigeradas baixavan á obrir l' escaleta, compravan lo paper y 'l llegian seguts al llit, fins á tenir fòsa la candela penjada ab la corres-ponent palmatoria á la raconera del capsal ó sobre la tauleta de nit. S' hi podian llegir detalls d' una realitat encantadora, que donavan bulto y molt relléu á la qüestió marroquí, y unas car-tas tant salabrosas que molts se 'n llepavan los dits. Aixís m' hi enterat de que Ali-ben-Fumut tè comers d' esclòps á Tànger y s' ha fet una fortuna, que Budell-Selún corre sense calsotets desde Orán á Melilla, y que 'l moro Kakau es un renegat, fill de Vallvidrera, que ven butifarras de contrabando als israelitas d' Alger.

¿Y després dirán que 'l Govern no tè noticias de Melilla, quan jo sense contar ab medis ofi-cials, per cinch céntims sè ja l' A B C de la po-lítica africana? Aixís pensava, y tot sol m' enar-dia, com que sense adonarmen seguían mas camas un ayre militar, y empunyava 'l bastó com una espasa, taral-lejant la quarta part dels rigodóns bélichs *Los nets dels almogàvers*.

La veritat es que en punt á civilisar estém á l' alsada dels temps de Cisneros. Per la guerra del any 60 vam civilisar als marroquis ab los mateixos medis que als peruáns en temps de Pi-zarro; ab la ventatja qu' aquestos no eran més qu' unas quantas dotzenas y 'ls moderns eran molts á tirar tiros. Los portugueses també civi-lisan pèl mateix estil, pró Inglaterra se 'ls menja las castanyas qu' ells treuhen de la torradora. Los alemanys y 'ls italiáns, á falta de volapük que no se estudia á l' Africa oriental, s' hi en-tenen á canonadas, y 'ls nort-americanés aixecan un faro á la Llibertat perque 'ls aguanti 'l llum mentres van á cassar indios de pell roja, que po-den ben dir:—«Hoytes vingueren que de casa 'ns tragueren.» Y certament poch dret tenim á civi-

lisar als altres quan dins de casa hi han regidors d' unglas llargas, convents ab gabias paradoras y sonámbulas de primera classe.

Pró l' esperit patrio ab las noticias frescas se revifa. Los aixelebrats ja pensan fer un batalló de voluntaris, més de cent fotógrafos arreglan las maquinetas provehintse de clixés per fer ins-tantáneos al Marroch, las damas més elegants cardarán ab aristocrática delicadesa lo cotó an-tiséptich, perque las desfilas ja no s' usan, al-gunas beatas están trayent dels vanos las anti-qüelas per brodar una bandera, representant sant Jaume á la batalla de Clavijo, y un núbol de gomosos pensan trasladarse ab bayart fins al serrallo, cambiar las gardenias de la levita per rahims de dátils, y ferse ventar las moscas per quatre eunuchs de llegítima procedencia. Y no menciono la brigada de velocipidistas que volían posarse carabassas y fer la competencia al *Sevilla* y al *Ferrolano*.

Los homes prudents se lamentan de que 's re-galassin al emperador, fá poch temps, uns cano-nets d' artilleria que 'ls servirán divinament per tornarnos la pilota en cas de batussas, y 'ls més animosos comensarian per arrossegar als que

PROYECTE DE TRAJE.

Si en cert cos excelentíssim van seguint com fins aquí, certs regtradors famosos haurán de vestirse així.

CARTELONS Y CARTULINAS.

Esmena que tè que ferse en aquells grans cartelons.

¿No n' han rebut cap encara d' aquestas invitacions?

venen babutxas y caramellos, sigan ó no sigan del pais del Atlas.

Pero 'l Govern, obrant ab prudencia y discreció notables, envia quatre soldats y un cabo cada senmana, per alló que moltes gotas fan un ciri, y al any de la picó, si Dèu vol y 'l temps ho permet, ja contarà Melilla ab prous defensors, que tant val que se 'ls menjin los *serrahins fellóns*, com las pussas, polls y xinxas que 's mantenen en aquella plassa á costa de la sanch espanyola. Las relacions diplomáticas van seguint ab tot ordre, salvo algún petit entrebanch de tant en tant, puig l' emperador are passa á cobrar la contribució á garrotada seca, y tè prou feyna á mirar si entre 'ls xavos morunos ni endossan algún de plóm. Per xó diu que enviará un centenar d' homes, ab son corresponent llensol net de bugada al cap y la espingarda á punt de defensar los drets de nostra nació. Sí, com es de suposar, las negociacions surten bè, los ministres

haurian de regalar al Sultán lo submarino *Peral*, per tirar-lo al safretj de son Palau, ó posarlo junt ab lo cotxe que li regalá 'l Govern passat al quarto dels mals endressos, perque pogués dir á las visitas de fora:—Aquí hi tinch los presents d' Espanya, que no serveixen per res.

Ara com ara, á casa ja he declarat la guerra al moro. He penjat al sostre la mitja lluna, un tantla avans ab oli perque no 's rovelli. En aras del amor patrio 'm sacrifico; no menjaré pilota ni mandonguillas fins que 's compleixi estrictament lo tractat que firmá O'Donell.

XAVIER ALEMANY.

ANTI-DARWINISME.

Es un subjecte elegant, pero sech, estrany y lleig, tant raro y extravagant, que sempre va de passeig á tort y á dret saludant.

Lector, no 't figuris tú que siga home de renom, sino un fátuo, un importú que vol coneixe' á tothom y que no 'l coneix ningú.

Per tot arréu ell se fica y volent dar rahó de tot, cansa, aburreix, mortifica, y demostra ab sa palica que no sab fe' una o ab un got.

A darli bufa provoca quan aquest ximple enrahona, y si parla d' una dona, ¡mare meva, quina boca! diu que no n' hi ha cap de bona.

La Rambla la té arrendada fent parodias de tronera, y una florista taimada li endossa cada vegada las flors que ningú volguera.

S' atura y mira als balcóns tan de dia com de nit ab fingidas precaucions, presumint que á algún marit causa alarmants presuncions.

Que 'l món sospiti, procura de lo que es sols pendre vistas, y ell mateix ab gran frescura creu que tè bona figura y que fa moltes conquistas.

Per lo món molt tipo roda si no idéntich, prou semblant; per lo qual vaig murmurant: —¡Si aquests son homes de moda, com aném degenerant!

Degué estar Darwin de broma; de altre modo no m' explico com tan reputada ploma diu que del mico ve l' home, quan l' home 's va tornant mico.

P. TALLADAS.

LO DE SEMPRE.

No hi ha remey. Lo peix gros se menja 'l petit. Y aixó que 's veu en la naturalesa entre 'ls que 's mouhen dintre del aygua, troba també la seva confirmació sobre la terra, en l' *homo sapiens* de Linneo. No precisament quan aqueix s' anomena *antropófago* y habita las intrincadas regions africanas, sino hasta quan encubert ab lo ropatje de la cultura, se passeja per las nostras latituts abusant de una supremacia injustificable.

Y sino, probas al *canto*.

Supósinse per un moment que hi hagués qui alcansés una concessió del Govern pera la construcció de una linea-férrea baix projecte qu' ell mateix s' hagués format; que ab arreglo á las condicions aprobadas pèl Govern, unas determinadas poblacions haguessin de gosar de una estació que 'ls permetés extraure ab facilitat y economia los seus productos, donántlos hi medis de comunicació: que aqueixas poblacions, tenint en compte las utilitats que 'ls pot reportá la estació que han vist marcada en lo plan oficial aprobat, se mostressin propicias á la Companyia concessionaria, suscribint un contracte per las expropiacions de terreno, á aquélla altament ventatjós.

Supósinse també que una vegada fetas las expropiacions á mida del seu gust, la Companyia, en us de la seva soberania y faltant als compromisos contrets, portés á cap lo projecte no en la forma y condicions establertas, sino introduhint las variants y modificacions que 'l seu capritxo li dictés, de las que resultés suprimida dita estació, sense obtenir per aixó la aprobació del Govern.

Supósinse, al mateix temps, que la Companyia, que de aqueixa manera obrés, no consultant per res los interessos dels accionistas, hagués mostrat, no obstant, gran afany en enlluhernarlos per medi de aparatosos telégramas y la construcció, per exemple, de un gran túnel artificial, obra d' un geni que no 's troba ni al mar ni al estany, pero sí en terra que costa molta plata.

Supósinse, per acabar, que aixó no succehís á Espanya, sino á una Companyia de Fransa, de linea més ó menos directa...

¿Quina explicació darian á semblant procedir sino la de que lo peix gros se menja 'l petit?

P. A. F.

TROSSOS.

M' agrada 'l teu fervor; he sapigut, Roseta, que quan ab lo rosari t' estás entre las mans, no son divins misteris los que á tú t preocupan, sino que á cada *dena* recordas un amant.

No son pas il-lusions bellas los que omplenan ton cervell, honor, virtut y noblesa, res d' aixó per tú existeix; lo que tú dius: — Quartos, quartos, del demás ja 'n parlarém.

¡Avuy l' he rebuda ta carta, Mercé!
Me dius que t' oblidi,

perque ara 'l bon Dèu
ja sols perteneixes.
¿Per qué tal m' has fet?
Ahir, xamoseta,
ton rostre escayent
la ditxa 'm donava;
ton cutis de neu
ja no puch borrarlo
de mon pensament.
Tal volta algún dia
recorts d' altre temps,
tos ulls negre-mora
s' omplin d' amarch fel.
¡Llàgrimas perdudas
al fons d' un convent!
¡Malhajan las reixas!
¿Per qué la guardéu?
Jo tot t' ho perdono,
aymada Mercé,
mes treume del dubte
que com fer rosech
mon cor va fent trossos
¡dubte del infern!
Voldria saberne
jo ¿ho sents? jo mateix
qui feu retirar-te
al presiri aquest.
¿Il-lusions perdudas?
¡O l' amor... á Dèu!

J. ABRIL VIRGILI.

PRINCIPAL.

Los éxits de la Duse van contantse per funcions. No hi ha que estudiarla en aquesta ó en aquella obra. En mitj de la diversitat de characters, temperaments, épocas y situacions, la eminent artista italiana es sempre la mateixa: la primera actris que avuy trepitja la escena.

Per xó 'l critich, empapat d' admiració, davant d' una figura tan grandiosa, tira la ploma á recó... y la mà que havia de servir per escriure serveix per aplaudir sense reserves ni regateigs.

Tractantse de la Duse casi no hi cab res més: aplaudir, callar y sentir.

ROMEA.

Lo teatro está ja obert; pero per ara no 'ns ha donat cap novetat. Fins avuy las funcions no han sigut més que un motiu pera presentar al públich los varios primers actors y directores ab que conta la companyia; en Riutort, en Moragas, los simpátichs actors cómichs Colomer y Capdevila y alguns altres.

No hi ha necessitat de dir que ab semblants intérpretes las obras representadas han sigut rebudas ab aplauso.

Sembla que la primera producció que s' estrenará es *Lo castell y la masia*, de D. Conrat Roure.

TÍVOLI.

Si un hom fos una mica mal intencionat; quina brometa podria fer avuy, á costa de la empresa d' aquest teatro y de la del de Catalunya que s'

MODAS QUE TORNAN.

—Mírinse'l ben hè aquest trajo:
és molt antich, no es vritat?
Pues segons diuhen los sastres,
tornará á portarse aviat.

han casi contrapuntat ab motiu de un obra que 's titula *El arca de Noé...* y que resulta ser un' *Arca de Noé* com una casa!

Comenso per dir, en honor de la veritat, que la música del mestre Chueca hi ha moments en que sembla verdaderament d' ell; lo qual vol dir que en altres passatjes sembla la de un altre.

Per lo que toca à la obra, tant en l' assumpto com en lo desarrollo, confesso que no sé 'ls senyors Ruesga y Prieto qué deuen haverse proposat. Hi ha un personatge que vol salvar la societat no sé cóm; una pila de tipos que van à consultarlo no sé perquè; coros y personas sueltas que diuen cosas que no se sab à qué treuen nas, y per fi de festa tothom, s' ignora de quina manera, queda content y convensut. Tothom... menos lo públich que ha vist navegar *El arca de Noé* pèls mars de lo incompreensible.

* * *
Tirant un vel sobre aquesta sarsueleta, fem constar que avuy, benefici del aixerit y laboriós artista Sr. Morón, s' estrenarà un juguet cómich-lich en un acte y quatre quadros, música del mestre Cotó y lletra de dos joves escriptors barcelonins, que tè per titol: *Juye que te piya er toro! ó la coleta de Moron.*

CATALUNYA.

Tot lo que hi dit de *El arca de Noé* del *Tivoli* apliquis à *El arca de Noé* de aquest teatro: no dech anyadir res més.

Podria parlar de la interpretació, comparant la de l' un ab la del altre teatro. Pero ¡son tan odiosas las comparacions! De fixo que si deya que al teatro de *Catalunya*—es un exemple—ho han representat molt més bè, al *Tivoli*—es una suposició—s' enfadarian.

Per lo tant, val més no enredarnos en lo que podriam titular: *Conflicto entre dos arcas.*

NOU RETIRO.—GAYARRE.

«Entre col y col, lechuga», diuen los castelláns.

Entre *Fanciulla di Perth* y *Amanti di Teruel*, *Carmen*, deu dir la empresa d' aquest teatro.

Lo públich aficionat à l' ópera económica ompla sovint lo local y 'ls laboriosos artistas que hi treballan no deixan de recullirhi bonas pilas d' aplausos.

De lo qual 'ns ne alegrém moltísim.

NOVEDATS.

Encara que 'l teatro no está obert, la circumstancia d' haverse publicat lo cartell de la nova temporada 'ns obliga à senyalarli ja un lloch en aquesta crónica.

La llista de la companyia es numerosa. Entre las damas hi figuran las senyoras Mena, Parreño y Fontova, y entre 'ls actors, los senyors Fontova, Bonaplata, Goula, Fuentes, Oliva y altres no menos coneguts y celebrats. Tambè hem vist en lo cartell lo nom del Sr. Capdevila, que com ja hem dit, forma part de la companyia de *Romea*.

La empresa 's presenta ab grans alientos y dona una llarga llista de obras novas, especialment catalanas, pera estrenar durant la temporada.

CIRCO EQUESTRE.

¡Qué bè 'm vindria ara que 'l *Don Juan*, en lloch de ser de *Serrallonga*, fos de *Serrallongo*!

Llavors, parlant de la pantomima que cada vespre 's representa en aquest local, podria dir, parlant en vers y en castellá:

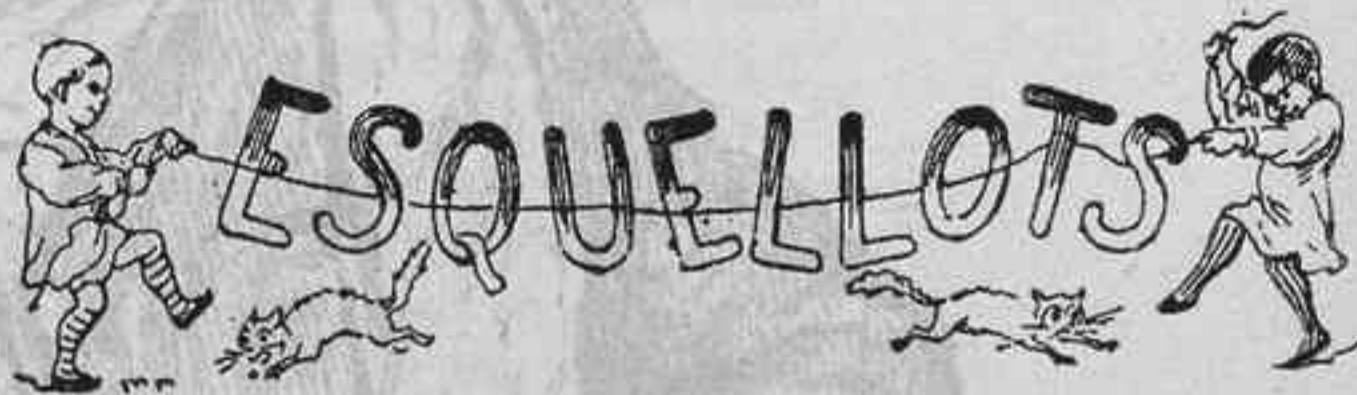
«El *Don Juan de Serrallongo*
»inspira más atracción
»que el perfumado jabón
»de los Principes del Congo.»

CONCERTS DE EUTERPE.

Lo vals corejat *Lo Llobregat*, del mestre Goula (pare) estrenat en lo concert del dimecres, va ser rebut ab extraordinari aplauso y l' autor aclamat ab entusiasm.

Es una pessa deliciosa, digna del ilustre nom que la firma, y que figurarà d' avuy endavant en los programas més escullits d' *Euterpe* y de totas las societats corals.

N. N. N.

L' *Exposició Universal*, si recordan lo que resultava dels comptes, va deixar encare beneficis. ¡Son tan dócils los comptes, que sempre diuen lo que fa dirse'ls y sense protestar lo més mínim!

Donchs à pesar de las ganancias aquellas, l' altre dia en un debat que vá suscitarse à propòsit dels déficits sempre creixents que resultan de tots los presupostos municipals, un senyor regidor aduhi 'l següent dato més eloqüent per si sol que tota la colecció de discursos, incluhinhi 'ls més solemnes de D. Francisco de Paula.

En 1885 se pagavan per interessos del deute municipal, 1.700,000 pessetas. Actualment se 'n pagan pèl mateix compte, 2.200,000.

Resultat: un augment de 500,000 pessetas, que capitalisadas al 6 per cent representan un forat de 8 mil milions 300 mil pessetas.

Ja sabiam nosaltres que al cul del sach se trobarian las engrunas de aquells àpats.

* * *
Naturalment, com que 'ls recursos ordinaris no han aumentat, tots los anys se salda 'l presupost ab déficit, y 'l forat va creixent de dia en dia prenent proporcions horribles.

Per fer veure que 's pagarà tot y presentar uns presupostos equilibrats, à lo menos en apariència, tots los anys s' hi introduheix una partida de 3.200,000 pessetas de ingressos per la venta de 800 plomas de aygua de Moncada.

Pero ni las plomas d' aygua apareixen, ni la venta 's verifica may.

L' aygua de Moncada ja no pot redimir las conseqüencias de aquell xampany.

Es massa tart per fer aygua y vi.

En las llistas del Teatro *Romea* hi figura 'l primer actor cómich, D. Jaume Capdevila.

En las llistas del Teatro de *Novedats* hi figura aixís mateix 'l primer actor cómich Sr. Capdevila (D. Jaume).

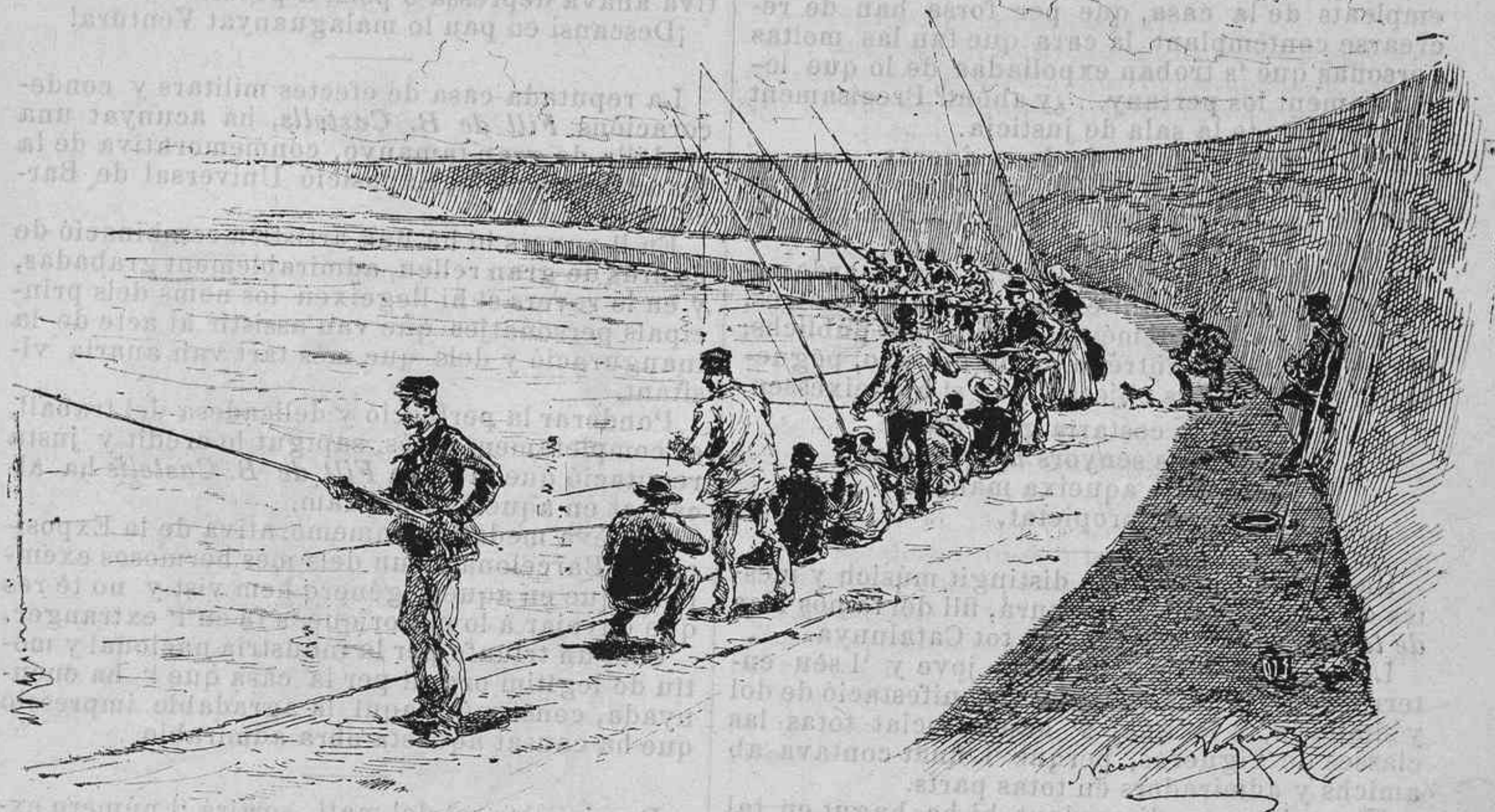
A *Romea* ha comensat ja à treballar.

Y ara tothom se pregunta:—¿Quin dia comensa à *Novedats*?

* * *
Pero no es aixó lo pitjor.

Supòsinse que las dos empresas, que prou contrapuntadas están, intentan valerse del senyor Capdevila las dos al mateix dia y à la mateixa hora... ¿cóm s' ho arreglarà l' aplaudit actor có-

LO PORT DE BARCELONA.

Las canyas pujan y baixan,
tot va y ve continuament...
¡Vés qui dirá que 'l port nostre
no es port de molt moviment!

mich, per trobarse á la vegada al carrer del Hospital y al Passeig de Gracia?
Me sembla que 'l Sr. Capdevila, per més que corri, se quedarà sempre... *a mitj camí.*

Una noticia trista.
Acaba de morir lo jove Jordi Pin y Latour, fill de nostre amich lo distingit novelista D. Joseph Pin y Soler.
No tractarem de consolar al Sr. Pin, perque massa sabem que per aquestas desgracias no hi ha consol possible; pero tinga 'l nostre amich la seguretat de que 'ns fem participes del seu sentiment, desitjantli forsa y resignació pera que puga suportar tan dolorosa pèrdua.

Segons la memoria llegida á Madrid en l' obertura dels Tribunals, Barcelona es lo territori d' Espanya ahont se comet major número de falsificacions.

Aquí 's falsifican sellos y marcas, moneda, bitllets de Banc, documents de crèdit y efectes timbrats y documents públichs, oficials y privats de totes classes.

Aixís ho consigna la memoria.
Y aixó que no comprén encare totes las falsificacions.
Aquí 's falsifican sobre tot las llistas electorals. Y aqueixas falsificacions quedan sempre impunes.

Fins ara no ha pogut descobrirse encare qui ha sigut lo incendiari de la Alhambra de Granada.

Los guardiáns qu' en un principi foren presos, han sigut posats en llibertat, per no resultar contra ells res que 'ls comprometés.

Estém, donchs, avuy com al primer dia:
—¿Qui ha incendiat l' Alhambra?
—Lo foch.

¿Saben aquellas carretadas de llambordas que desde 'l carrer Nou de la Rambla se desviavan del seu camí, anant á parar al carrer de Viladomat?

Donchs ja s' ha obert expedient, ja s' han pres alguns informes, ja l' advocat assessor de la Corporació municipal ha dit lo que feya 'l cas y ja...
—¿Qué, dirán vostés, ja hi ha algún peix gros pres á la peixera?

—No, senyors, y no es aixó lo que volia dir.
—¿Y donchs, qué?
—Poca cosa: que las llambordas en qüestió valen unas 300 pessetas, y que únicament per gastos de custodia ja porta gastats 200 duros l' Ajuntament de Barcelona.

¿Qué 'ls hi sembla? ¿qué me 'n diuhen?
¡Bah! Després de aquest exemple demanin que Barcelona no 's posi cap *pedra* al fetje.

Recorda un periódich ab molta oportunitat que l' época dels judicis orals que cridan l' atenció del públich y atrauhen numerosa concurrència á las salas de justicia, coincideix ab la temporada de las plujas.

Aixó vol dir que la majoria dels concurrents van á l' Audiencia ab parayguas, y com no 's permet penetrar á las salas ni ab parayguas ni ab bastó, un agutzil obliga á deixarlos al darrella del cancell.

Lo qual fa que quan los interessats surten, las més de las vegadas no 'ls hi troban, perque qui primer los agafa, aquell es qui se 'ls emporta.

* * *

L' espectacle resulta sumament divertit pels empleats de la casa, que per força han de recrearse contemplant la cara que fan las moltas personas que 's troban expoliadas de lo que legitimament los pertany... ¿y ahont? Precisament á las portas de la sala de justicia.

Aixó podria evitarse de dos maneres.

O deixant entrar á tothom ab parayguas á la sala, ja que no es aquest fòtil un' arma tan terrible

O bè establint en l' Audiencia un guarda-robas per l' istil dels qu' existeixen en los teatros, salóns de ball y demás establiments públichs, ahont mediant la entrega de un número, poguessen recullirs'hi 'ls objectes que s' hi deixessen.

No 'ls costaria gran cosa á aquells senyors magistrats salvar de aqueixa manera lo dret de propietat.

Ha mort á Figueras lo distingit músich y mestre de coros D. Benet Ventura, fill del famós *Pep de la tenora*, tan popular en tot Catalunya.

Lo senyor Ventura ha mort jove y 'l seu enterro ha sigut una carinyosa manifestació de dol y simpatia, á la qual s' han associat totas las classes de Figueras, porque 'l finat contava ab amichs y admiradors en totas parts.

Una sola nota discordant hi ha hagut en tal solemne moment, produhida per las intemperancias del clero, que davant del interès s' olvida fàcilment de la santitat de la mort y de la mansuetut y caritat que li imposa 'l seu ministeri.

Ab l' excusa de que l' acompanyament del enterro marxava *ab massa lentitut*, los dos capelláns que acompanyavan lo cadavre del Sr. Ventura abandonaren la comitiva á mitj cami, sense escoltar las reflexions dels concurrents ni la veu del seu deber.

Naturalment: se tractava del enterro d' una persona honrada, simpática... que no més havia volgut *dos capelláns* en lo seu acompanyament, y tot aixó pèl clero es imperdonable.

¡Hagués sigut un enterro dels cars! ¡No hau-

rian mirat los capelláns de Figueras si la comitiva anava depressa ó poch-à-poch!...

¡Descansi en pau lo malaguanyat Ventura!

La reputada casa de efectes militars y condecoracions *Fill de B. Castells*, ha acunyat una medalla de gran tamanyo, conmemorativa de la inauguració de la Exposició Universal de Barcelona.

En l' anvers hi ha una artistica combinació de figuras de gran relleu, admirablement grabadas, y en lo revers s' hi llegeixen los noms dels principals personatjes que van assistir al acte de la inauguració y dels que més tart van anarla visitant.

Ponderar la perfecció y delicadesa del treball, es completament ocios, sapigut lo crèdit y justa reputació que la casa *Fill de B. Castells* ha alcançat en aquest difícil ram.

La seva medalla conmemorativa de la Exposició de Barcelona es un dels més hermosos exemplars que en aquest género hem vist y no tèn res que envejar á lo millor que 's fá en l' extranger.

Com un triunfo per la industria nacional y motiu de legitim orgull per la casa que l' ha encunyada, consigném aquí la agradable impressió que ha causat aquesta obra admirable.

Demá, á las set del matí, sortirà 'l número extraordinari de *La Campana de Gracia* de que 'ls parlavam la senmana passada.

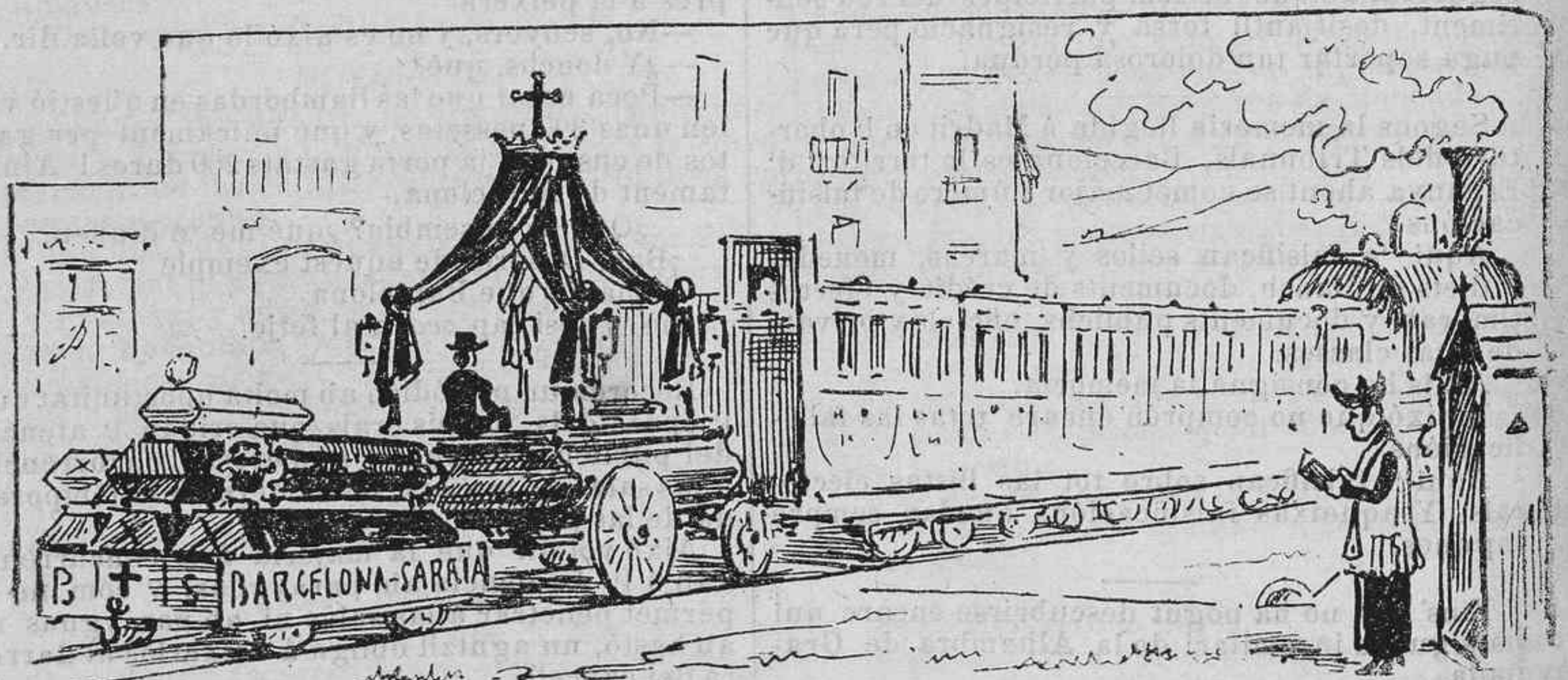
Ja vam dir que seria un número doble, de grans atractius y ab ilustració variada y de primera.

Si 'l compran, ja veurán que no exagerém.

Se troba entre nosaltres l' eminent escultor Querol, de regrés de Galicia, ahont ha sigut objecte dels més carinyosos obsequis, ab motiu de haverse inaugurat l' estatua de Méndez Núñez, deguda á tan aventatjat artista

Lo Sr. Querol pensava regressar á Roma, pero li han sortit á Barcelona alguns encárrechs,

AL FERRO-CARRIL DE SARRIÁ.

En vista de las desgracias que hi ha casi diariament, ¿per qué als trens no hi anyadeixen aquest petit suplement?

EXCURSIONS D' ISTIU.

—No hi ha res tan agradable com passejà un rato així...
 ¡Qué m' agrada anar ab un burro!...
 —Senyora. . . ¿qué ho diu per mi?

que l' obligarán a demorar algú temps lo seu viatge.

Aixó donarà lloch a que la majoria dels escultors catalans l' obsequihin ab un gran banquet. Querol s' ho mereix tot, fins que puga dirse: «que 'ls seus primers amichs son los del seu ofici.»

Durant los últims ayguats va caure un llamp sobre 'l canó del fusell de un pobre centinella de Montjuich.

Afortunadament lo soldat n' eixí completament ilés. No aixís lo fusell que quedá destrossat en trenta mil micas.

¿No 'ls sembla que aquest llamp ha dit ab son llenguatge de foc y ab sa veu de tró, qu' es molt bárbara é inhumana l' ordenansa militar, que ni en nits tan tempestuosas, eximeix del servey de centinellas als infelissos soldats?

Lo que menos podria ferse seria donar una garita a cada centinella y colocar un para-llamps sobre cada garita.

Diálech.

—De manera que tota aquella feyna que varen donarnos ab los arcaldes de barri y 'ls tinents d' arcalde...

—No ha servit per res.

—De manera que la Junta provincial del Cens...

—Ha desfet l' acort de la Junta municipal.

—¿Y donchs totas aquellas fullas?...

—Figura't que 'l vent se las ha emportadas.

Un altre.

—Y pues, Sánchez, ¿qué farem nosotros cuando vengan las elecciones?

—Nos ho tendremos de mirar. Como dicen que somos cuerpos armats...

—Cregas que me sab greu.

—Pues a mi ni mica. Después de todo he votat tantas veces en un dia, que por muchas elecciones que se hagan, siempre tendré votos adelantats.

Va inaugurar-se l' altre dia una botiga molt elegant d' articles xinos, establerta en lo carrer de Fernando.

L' encarregat de la botiga 's diu Lo Tim Chong y tota la dependencia es xina de pura rassa.

Ab la particularitat que un dels encarregats de la venta parla correctament l' espanyol y fins lo catalá.

Un xino parlant catalá.

Me sembla que no han de passar molts dias sense que rebi 'l nombrament de soci honorari de la lliga de Catalunya.

Després de tot no deu haverli sigut tan difícil al simpátich xino aprendre la nostra hermosa llengua materna.

La qual té frasses que no hi haurá xino que no las entenga.

Com per exemple: —Jo 't toch. —Ja 'm fuig. —Si 'us plau. —Tinch son, y altres mil que podrian citarse.

Un curiós, que no sabem com ho haurá pogut calcular, dona 'ls següents datos sobre l' humanitat.

Existeixen al mon 500 milions de personas que van vestidas y habitan casas; 700 milions que no usan més que tapa-rabos y viuen en covas ó cavernas y 250 milions que van completament nusos y dormen al ras.

—Quina gent més felissa aquests darrers!... No coneixen al sastre, ni han de pagar lloguers de casa!...

A Viena está preparantse la celebració de un nou concurs de bellesas femeninas.

A la més maca se li adjudicará un premi de 7,000 pessetas.

¿No seria més humanitari concedir aquesta suma, ó major si fos possible, a la més lletja?

UNA ROMÁNTICA.

Canta en varias reuniones,
 té quatre nuvis diversos,
 broda per fora de casa
 y fins té pit per fer versos.

A lo menos á la que 'ls adquirís, no li faltarian homes que li dirian angelet, sol y estrella.

Històrich.

A l' entrada dels claustres del monastir de Poblet, lo guardia hi tè una taula, en la qual hi expèn historias del monument y àlbums de fotografias de aquellas célebres ruinas.

Un dia, un visitant que contemplava un àlbum va preguntar al guarda:

—¿Que ja van trobarlas al monastir aqueixas fotografias?

Un reporter acabava de assistir á una execució capital que tingué efecte á París, y al donar compte de sas impressiòns al director del periòdich, deya:

—May hi vist una cosa semblant. Lo reo, fins al últim moment, fins quan anava á caure la guillotina, ha guardat una sanch freda admirable.

—¿Y després?—va preguntarli 'l director.

—Després se 'n hi ha anat lo cap.

¡Es impossible concebir un home mes infelis que 'l bon D. Mariano!

No 'ls diré sino una cosa: la dona li pega.

Y no es aixó lo pitjor, sino lo que deya ell mateix, en intima confidencia ab un amich.

—'M pega, si, 'm pega. ¡Y jo soch tant burro, que la porto cada any á l' Espluga de Francoli, á pendre l' aygua del ferro, perque 's reforsi!

Deya un tipo, mentres prenia café entre alguns aficionats al art tauromàquich:

—Jo soch molt intel·ligent en la materia. Figürinse que ahir, jo, aquí ahont me veuhen, vaig despatxar dos toros.

—Ay, ay, ¿qu' es torero vosté?

—No, senyors: soch carnicer, y 'ls dos toros vaig despatxarlos á las taulas de Sant Agusti.

Un pare que tè uns fills molt rumbosos, sent ell un avaro de primera forsa, estant á punt de morir, va cridarlos y 'ls digué:

—Fills meus, prometéume una cosa.

—Digui, papá.

—Quan me portéu al cementiri, no donguéu propina als cotxeros dels morts, sino m' enfadaré.

En una tertulia de confiança, una senyora que se las donava de bona lectora, llegeix una composició llarga y pesadíssima titulada:

D' un rellotje de paret, tractat de certa manera, se 'n pot fè ab facilitat un elegant de primera.

Anhelos del alma, en la qual cada estrofa acaba ab lo següent vers:—¡Ay Dios! ¡si yo fuera pájaro!...

Un concurrent que la escolta ab desfici, la interromp, exclamant:—¡Ay Dios! si yo tuviera una escopeta!

La lectora vá caure en basca.

CUPÓ-OBSEQUI

ALS LECTORS DE LA ESQUELLA DE LA TORRATXA

Presentant aquest cupó, 's podrá adquirir per DOS rals una obra que val UNA pesseta:

LOS SIETE PECADOS CAPITALES

novela agre-dolsa, ilustrada ab dibuixos intercalats, formant un tomo de prop de 100 páginas.

NOTA.—No es necessari tallar lo cupó. Bastará presentar l' exemplar de LA ESQUELLA, que será sellat al entregar la obra.

LLIBRERÍA ESPANYOLA DE LOPEZ, RAMBLA DEL MITJ, 20

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NÚMERO.

1. XARADA 1.ª—Bal-do-me-ro.
2. ID. 2.ª—Fi-lo-me-na.
3. MUDANSA.—Nevada-Nevoda.
4. ANAGRAMA.—Quimeta-Miqueta.
5. TRENCA-CLOSCAS.—San Joan de las Abadesas.
6. LOGOGRIFO NUMÉRICH.—Gumersinda.
7. INTRÍNGULIS.—Opaca.
8. GEROGLÍFICH.—Si sents cansóns sents grans inspiraciòns

CAMBI NOU Y SORPRENDENT.—QUI HO ENTENT QUI NO HO ENTENT.

¡¡¡IDEMÁ SORTIRÁ Á LLUM!!! NÚMERO EXTRAORDINARI

¡¡Gran Campana!!

¡¡Número extra!!

LA CAMPANA DE GRACIA

EN CONMEMORACIÓ DE LA
GLORIOSA REVOLUCIÓ DE SETEMBRE DE 1868

y de la reconquista del

SUFRAGI UNIVERSAL

Profusió de dibuixos de Pellicer, Mestres y Moliné

DOBLE TEXT ESCULLIT — DOBLE ILUSTRACIÓ ESMERADA

Preu: 10 céntims lo número.

LEY DE SUFRAGIO UNIVERSAL

COMENTADA Y ANOTADA

Un tomo en 8.º—Precio: Ptas. 1'50.

XARADAS.

I.

Demunt *hu-dos* branca
al mitj de *quart-dos*
refilava alegre
festiu rosinyol.

Jo ab goig l' escoltava,
boy mirant las flors
que 'ls camps olorejan
al ser á la *tot*.

Quan veig que *tercera*,
d' entre mitj del bosch
y al detrás de matas,
furtiu cassador.

Sa *quart-invers-dugas*
portava á la *dos*
y á l' au apuntantla
la ferí de mort.

UN TUPÉ Y F. DE T.

II.

Creu la gent supersticiosa
(la de fora en especial),
que la *total* quan al vespre
surt del seu amagatall
se veu l' *hu-dos* de las llantias.
causant perjudici en grau
Que tot aixó es un absurdo,
la Ciencia ho demostra clar,
que no *tercera* á cap temple
á beure 'l líquit citat.
Lo que en cambi algú suposa
y que de segú es veritat
es que 'l fa desapareixe
algún pare capellá
perque així la gent llanuda
los vulgui afluixar més rals.

SALDONI DE VALLCARCA.

DOS FORASTERS QUE HAN BAIXAT.

—Jo 'm creya que aquest any feyan
festas, per l' istil dels altres.
—Donchs si vols festas, Domingo,
hem de fèrnoslas nosaltres.

MUDANSA.

Tot aquí D. Tot Ribot
que morí 'l passat Nadal,
mentres jugava al *Totr*
ab son fill y son nebot.

J. M.º BERNIS.

SINONIMIA.

La Rita plegant de *tot*
vé entrabancarse en un clot;
á la cama 's va fer mal
y ara hi tè una gran *total*

E. SUNYÉ Y S. LÓPEZ.

TRENCA CLOSCAS.

MANEL C. CANO (A) BISERA.

Combinar aquestas lletras de modo que dongui lo títul
de una revista satírica, escrita en catalá, per un popular
escriptor.

A. CANOVAS.

LOGOGRIFO NUMÉRICH.

- 1 2 3 4 5 6 7 8.—Poble de Catalunya.
- 7 3 4 3 7 6 8. — " " "
- 1 8 2 6 5 7. . — " " "
- 3 2 5 6 8. . . — " " "
- 7 3 4 8. . . . — " " "
- 6 5 7. —Un número.
- 3 6. —Poble de Catalunya.
- 8. —Vocal.
- 7 5. —Consonant.
- 8 2 2. —Vegetal.
- 3 2 3 7. . . . —Poble de Catalunya.
- 6 8 2 8 6. . . — " " "
- 1 2 8 6 6 8. . — " " "
- 7 8 4 4 8 6 8. — " " "

GINÉ (A) HEREU DE CASA.

TERS DE SÍLABAS.

.. ..
.. ..
.. ..

Primera ratlla vertical y horisontal: molts senyors ne
portan Segona: nom d' un personatge. Tercera: qualitat
de tot fill de Catalunya.

UN DE FORA.

GEROGLÍFICH.

MA
+
AAA
I
LA
PERLA SAGASTA
PPP
AAAAAAA
EL DILUVIO

I

IGNOCENT PORCAR.

BARCELONA:

Imp. de Lluís Tasso Serra, Arch del Teatró, 21 y 23.